

Kas ilma ja kliima teemad lähevad meile korda?

21.12.2023 | 11:35

PILT

Keskkonnaagentuuri eestvedamisel viidi 2023. aasta sügisel läbi uuring, mille eesmärk oli hinnata inimeste teadlikkust äärmuslikest ilmaoludest ja kliimamuutustest. Oma arvamuse ilmainfo kättesaadavuse, kasutatavuse, ohtlike ilmanähtuste ning kliimamuutuste kohta andsid 265 küsitlusele vastajat. Enamus leidis, et ilmainfo on oluline, samas vaid pooled peavad vajalikuks andmeid Eesti tulevikukliima kohta.

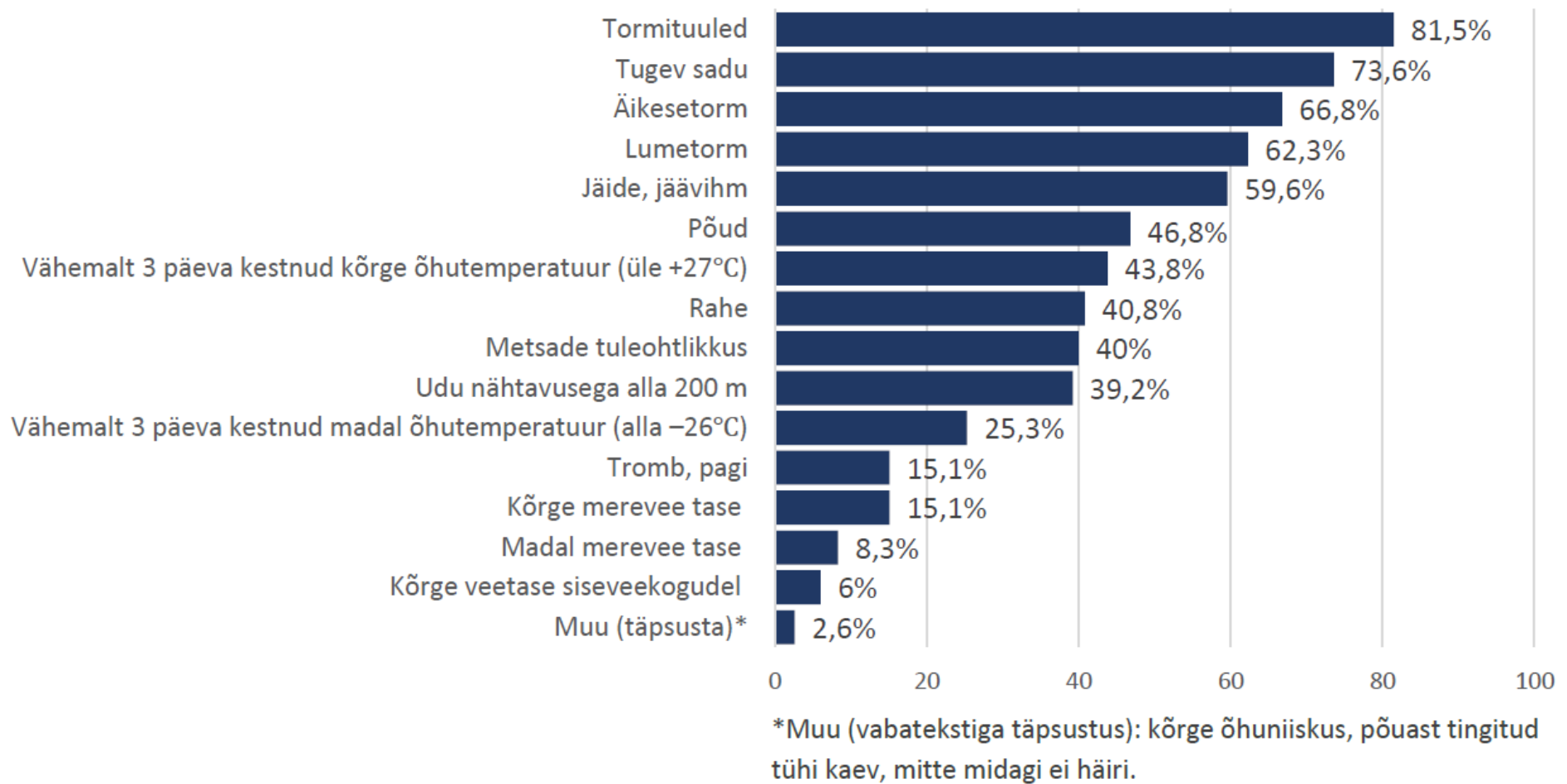
Ilmateemad on alati pakkunud palju jutuainet, kuid kas ja miks on ilm Eesti elanikele oluline ning mil määral tunnetatakse kliimamuutusi probleemina, uurisime Keskkonnaagentuuri värskest avaldatud uuringus „Eesti ühiskonna teadlikkus äärmuslike ilmanähtuste ja kliimamuutuste osas“. Tulemused baseeruvad küsitlusel, mis saadeti Keskkonnaagentuuri klientidele, koostööpartneritele ja ilma poolt enim mõjutatud ametkondadele ning mis oli avatud vastamiseks ka Keskkonnaagentuuri ilmaportaalis ja Facebooki lehel.

Selgus, et enamus vastanutest (96,6%) peavad ilmainfot oluliseks. Kodumaistest kanalitest eelistatakse ilmateabe saamiseks kasutada Keskkonnaagentuuri ilmateenistus.ee lehte ning ILM+ nutirakendust; välismaistest kanalitest mainiti enim norralaste yr.no keskkonda. Jätkuvalt peetakse olulisteks ka tele- ning raadiokanalites kõlavat ilmainfot, millest enim mainiti ETV-d ja Vikerraadiot.

Peamiselt kasutatakse ilmainfot igapäevase elu korraldamisel. Erinevatest teisematest valdkondadest on ilmainfo olulisel kohal näiteks põllumajanduses, looduskaitse ja energeetika valdkonnas, kriisikorralduses, ehitussektoris, metsanduses ja merenduses, aga ka meedia, spordi, turismi, aianduse, mesinduse ja kalanduse tegevusharudes. Ilmainfo kättesaadavusega ollakse pigem rahul (49%) või väga rahul (49%) ning otsuste tegemisel on ilmteabest kasu olnud lausa 82% vastanute arvates.

Ühte või mitut äärmuslikku ilmanähtust on kogenud pea kõik vastanud. Kõige enam on inimeste igapäevast tegevust häirinud tormituuled (82%), tugevad sajud (74%) ja äikesetormid (67%). Samas märkisid üle 40% vastanutest ära ka kokkupuute kuumuse, põua ja metsade tuleohtlikkusega. Oluline on välja tuua, et ligi kaks kolmandikku vastanutest tunnetavad äärmuslike ilmastikunähtuste sagenemist Eestis.

2. Millised äärmuslikud ilmanähtused Eestis on Teie igapäevast tegevust häirinud? (mitu valikuvarianti)

Ligi pooled vastanutest seostavad tuleviku kliimainfo kasutamise vajaduse tööülesannete täitmisega ja 31% peavad seda vajalikuks pikemas perspektiivis igapäevaelu planeerimisel. Samas ainult 11% vastanutest leiab, et tuleviku kliimainfo on vajalik nii nende endi kui ka kaaskodanike teadlikkuse tõstmiseks ning käitumismustrite keskkonnasõbralikumaks muutmiseks. „Kui üldiselt näitab uuring, et ilmateade on inimestele oluline ning sageli abiks tähtsate otsuste tegemisel, siis palju on veel neid, kes ei näe, kuidas tulevikukliima nende igapäevategevusi võiks mõjutada. Samas töid mitmed vastajad välja vajaduse siduda kliimamuutuste stsenaariumid majandusega ning poliitikakujundamisega tulevikuotsuste tegemisel,“ sõnab Keskkonnaagentuuri nõunik Kai Rosin. Ta lisab: „Vastustest on näha, et inimeste jaoks on keeruline eristada lähipäevade ilmaprognoosi pikaajalisest kliimaprognosist. Seega peame jätkuvalt aktiivselt tegelema teadlikkuse tõstmise, sobivas vormis teabe pakkumise ning teenuste arendamisega.“

Kliimamuutusi laiemalt peab tõsiseks probleemiks valdav osa ehk 85% vastanutest ning paljud peavad inimese rolli muutustes suureks või pigem suureks. Suurem osa vastanutest on kasutusele võtnud erinevaid meetmeid kliimamuutuste leevendamiseks. Enim nimetati prügitikke vähendamist ja sorteerimist (77%), võimalusel ühekordsetest pakenditest loobumist (66%) ning säästlikuma auto ja/või kodumasina soetamist (46%). Vastanute hulgas leidis ka neid, kes nimetatud tegevusi ise küll teevad, kuid ei seosta seda kliimamuutuste vastu võitlemisega.

Uuring viidi läbi LIFE strateegilise integreeritud projekti „Kliimamuutustega kohanemise tegevuste elluviimine Eestis“ (LIFE21-IPC-EE-LIFE-SIP AdaptEst/101069566) raames. Uuringu tulemustega saab lähemalt tutvuda [Keskkonnaportaalis](#).

Kaasrahastanud Euroopa Liit

adaptest

